

Zakończyła się czwarta edycja Szkolnego Budżetu Obywatelskiego, w której wzięło udział 51 krakowskich szkół. W Szkolnym Budżecie Obywatelskim uczennice i uczniowie zgłaszają pomysły, tworzą projekty, a następnie wybierają te, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne i potrzebne. Decydują, na co wydać fundusze udostępnione przez miasto i w ten sposób uczą się partycypacji. Do tegorocznej odsłony przedsięwzięcia młodzi ludzie zgłosili ponad 332 projekty, z których do realizacji wybrali 143.

Jak zaangażować młodych ludzi w życie miasta? Jak uczyć partycypacji, budować poczucie sprawczości, zachęcać do współdecydowania o ważnych sprawach – teraz dotyczących szkoły, a w przyszłości także miasta i kraju? Jak przekonać młodzież do zaangażowania w Budżet Obywatelski Miasta Krakowa i tłumaczyć na czym polega proces oraz jakie są jego zasady? Odpowiedzią miasta na te pytania jest Szkolny Budżet Obywatelski (SzBO).

Szkolny Budżet Obywatelski to projekt realizowany przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia w ramach miejskiego programu „Młody Kraków”, który z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością wśród uczennic i uczniów krakowskich szkół. W czwartej edycji wzięło udział 51 samorządowych szkół ponadpodstawowych – licea, technika, szkoły branżowe, szkoły specjalne, a także internaty i bursa szkolnictwa ponadpodstawowego. Dla porównania w poprzedniej edycji były to 34 placówki. W tej edycji z 332 zgłoszonych projektów 319 spełniło warunki formalne (w edycji z 2023 roku było to odpowiednio 233 i 222 projekty). W głosowaniu do realizacji uczniowie wybrali 143 z nich.

23 kwietnia w Urzędzie Miasta Krakowa odbyło się spotkanie podsumowujące tegoroczną edycję Szkolnego Budżetu Obywatelskiego z udziałem młodych ludzi zaangażowanych w przedsięwzięcie, nauczycielek i nauczycieli koordynujących procesy w poszczególnych szkołach oraz zastępcy prezydenta Andrzeja Kuliga.

– Szkolny budżet jest jedną z form zaproszenia do uczestnictwa w podziale środków publicznych i nabywania umiejętności posługiwania się nimi dla zaspokajania potrzeb, które są dla szkół i uczniów ważne. Bardzo się cieszę, że coraz więcej szkół uczestniczy w tym przedsięwzięciu, bo już niedługo będziecie decydować o życiu naszego miasta, będziecie jego gospodarzami, w związku z tym powinniście posiadać wszystkie te umiejętności, które pozwolą wam uczestniczyć w nim w sposób świadomy – podkreślił Andrzej Kulig, zwracając się do uczestników przedsięwzięcia – Cieszę się, że tak aktywnie w tym uczestniczycie i bardzo dziękuję opiekunom Szkolnego Budżetu Obywatelskiego, który jest naszym wspólnym sukcesem. Myślę, że sami dostrzegacie, jak zmienia on szkoły. A to jest coś najcenniejszego –

dodał.

### Młodzi ludzie sami wybrali

W tym roku szczególnym zainteresowaniem młodych ludzi cieszyły się projekty z zakresu zagospodarowania przestrzeni wokół szkół. W XX LO był to „Nowy dziedziniec”, IV LO „Zakątek zieleni”, w XLII LO „Malinowy ogródek”, a także „Polećmy w chmury” oraz „Podwórkowe zacisze” w Technikum dla Nieśłyszących. Z kolei w XLIII LO zwyciężył projekt „Siatkówka”, czyli wykonanie na terenie zielonym wokół szkoły letniego boiska.

O tym, jak ważna dla uczniów i uczennic jest szkolna przestrzeń, w której spędzają znaczną część dnia świadczą także projekty mające na celu sprawienie, by była ona bardziej przytulna i dostosowana do ich potrzeb. To między innymi „Kanapy na korytarzu” – projekt XVI LO, „Kącik wypoczynkowy” w XVII LO, „Wygodny odpoczynek” w XXIII LO, „Kącik Czarodzieja” w Liceum Centrum Autyzmu, „Przygody kanapowego królestwa” w Zespole Szkół Zawodowych nr 2, „Pokój ciszy” w XXIX LO w Zespole Szkół Odzieżowych czy „Gastro-kącik” w XX LO – stworzenie w szkole miejsca, w którym byłaby możliwość przygotowania ciepłego napoju oraz odgrzania posiłku.

Tegoroczną nowością są projekty, w ramach których uczniowie i uczennice postulowali zakup wentylatorów i klimatyzatorów: „Lepsze powietrze w salach lekcyjnych” w XLIV LO oraz „Lato na bogato” – zakup urządzeń chłodzących do sal lekcyjnych w Technikum Gastronomiczno-Hotelarskim nr 10.

Nie zabrakło oryginalnych, kreatywnych pomysłów, za pomocą których młodzież pokazała, jak bardzo ceni atmosferę swoich szkół. Przykładem takiego projektu jest „Popiersie Pana Portiera” w I LO, który ma na celu uhonorowanie wieloletniej pracy lubianego i cenionego przez wiele pokoleń „Nowodworczyków” szkolnego portiera – pana Ryszarda. Pojawiły się też takie projekty jak m.in. stworzenie zakątka wielokulturowości w Zespole Szkół Ekonomicznych nr 1, zakup klocków lego do prowadzenia zajęć metodą Lego-Logos (XXVIII LO), zakup sprzętu do karaoke do Internatu Zespołu Szkół Budowlanych czy przygotowanie historycznego muralu przez uczniów liceum prowadzonego w Centrum Autyzmu.

### Wsparcie ekspertów na każdym etapie

Każda edycja Szkolnego Budżetu Obywatelskiego poprzedzona jest procesem przegotowań, podczas którego uczniowie i nauczyciele ze szkół, które zgłosiły się do projektu, biorą udział

w spotkaniach i warsztatach przybliżających proces partycypacji, mapowanie potrzeb i zasady SzBO.

Koordynatorzy SzBO otrzymali też narzędzia pomocne do wdrożenia procesu w szkołach: materiały informacyjne, lekcje scenariuszowe i grafiki do wykorzystania w działaniach komunikacyjnych. Na wszystkich etapach Szkolnego Budżetu Obywatelskiego realizatorzy przedsięwzięcia mogli liczyć na wsparcie miasta – ekspertów z zakresu partycypacji oraz polityki młodzieżowej realizowanej w ramach programu Młody Kraków.

### Kraków wyznacza kierunki w polityce młodzieżowej

Realizatorzy i uczestnicy projektu podkreślają, że zaangażowanie uczniów w SzBO sprawia, że mają oni większe poczucie wpływu na decydowanie o sprawach szkoły. To dla młodych ludzi ogromna porcja wiedzy na temat funkcjonowania szkół oraz miasta i jego oferty, możliwość tworzenia i praktycznej weryfikacji pomysłów oraz szansa na zdobycie nowych umiejętności. Szkołom, bursom i internatom uczestnictwo w projekcie pomaga budować pozytywny obraz miejsc otwartych na dialog i partnerstwo, wspierających aktywność i zaangażowanie uczniów i podopiecznych. Projekt to również korzyści społeczne dla miasta – dzięki SzBO młodzi ludzie lepiej poznają zasady miejskiego budżetu obywatelskiego i chętniej angażują się w różne działania realizowane w Krakowie.

Warto podkreślić, że Kraków był z jednym tych polskich miast, w których budżety partycypacyjne dla młodzieży pojawiły się najwcześniej. Podobne inicjatywy odbywają się aktualnie m.in. w Warszawie, Szczecinie, Poznaniu, Lublinie, Tychach, Katowicach, Gdyni, Wrocławiu, Opolu czy Wołominie. Rolę naszego miasta w tym zakresie kształtowania polityki młodzieżowej podkreśliła organizacja kongresu poświęconego Szkolnemu Budżetowi Obywatelskiemu, który pod koniec marca odbył się w Krakowie. Było to pierwsze wydarzenie tego typu w Polsce. W kongresie wzięły udział osoby zaangażowane w szkolne budżety obywatelskie w całym kraju.

Szkolny Budżet Obywatelski to projekt zrealizowany w ramach programu Młody Kraków skierowanego do młodych ludzi uczących się, studiujących i pracujących w Krakowie. Informacje o różnych przedsięwzięciach przygotowanych przez miasto i partnerów z myślą o mieszkankach i mieszkańcach w wieku 13-26 lat można śledzić na stronie **Młody Kraków**, a także na profilach: **Młody Kraków 2.0** (Facebook), **młody\_krakow** (Instagram).

## Młodzież wybrała zwycięskie projekty

Źródło: Krakow.pl

Fot. Bogusław Świerzowski/Kraków.pl